

**Zasady dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych na 2023 rok dla poszczególnych zadań realizowanych
w ramach rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych**

I. Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 573 z późn. zm.).
2. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. 2015 r., poz. 926 ze zm.).
3. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. z 2007 r., Nr 230, poz. 1694 z późn. zm.).

II. Zasady ogólne

1. Tryb przyjmowania i rozpatrywania wniosków określa:
 - a) § 12 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych- w przypadku ubiegania się o dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika, likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych oraz sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych;
 - b) § 5 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 roku w sprawie turnusów rehabilitacyjnych- w przypadku ubiegania się o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym.
2. Wnioski można składać w wersji papierowej w siedzibie PCPR Pl. Św. Józefa 5 62-800 Kalisz lub w formie elektronicznej za pośrednictwem Systemu Obsługi Wsparcia (SOW).
3. Decyzje o przyznaniu dofinansowania podejmowane są nie wcześniej niż po przyjęciu przez Radę Powiatu Kaliskiego uchwały w sprawie określenia planu rzeczowo-finansowego dotyczącego realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON na dany rok.

III. Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej

1. Uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

W roku 2023 będą obowiązywały dwie dopuszczalne formy składania wniosku (wersja papierowa, wersja elektroniczna SOW). Nabór wniosków prowadzony będzie w okresie od 01.01.2023r. do 31.03.2023r. Wnioski składane do PCPR w wersji papierowej wprowadzane będą w obecności danego Wnioskodawcy do systemu SOW.

Wnioski rozpatrywane będą według kolejności zarejestrowania wniosku w systemie SOW przy uwzględnieniu przyjętych kryteriów do wyczerpania środków.

Zgodnie z zapisem § 5 ust. 12 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. (Dz. U. Nr 230, poz. 1694 ze zm.) w sprawie turnusów rehabilitacyjnych:

Pierwszeństwo w uzyskaniu dofinansowania mają osoby niepełnosprawne, które:

1. posiadają orzeczenia o zaliczeniu do znacznego stopnia niepełnosprawności (albo równoważne),
2. posiadają umiarkowany stopień niepełnosprawności (albo równoważne),
3. są osobami niepełnosprawnymi w wieku do 16 lat albo w wieku do 24 lat uczącymi się i niepracującymi bez względu na stopień niepełnosprawności.

Przyznawanie dofinansowania odbywać się będzie równocześnie dla w/w grup Wnioskodawców **przy uwzględnieniu zasady, iż dofinansowanie dla tej samej dorosłej osoby niepełnosprawnej będzie przyznawane raz na dwa lata.**

Wniosek będzie punktowany na podstawie „**Karty oceny wniosku**”, która stanowi **zał. Nr 1** do niniejszych kryteriów.

„**Karta oceny wniosku**” nie dotyczy wniosków dzieci niepełnosprawnych do 16 r. ż.

Wnioski ocenione szeregowane będą na listach sporządzonych według kolejności wynikającej z uzyskanej oceny tj. od największej liczby uzyskanych punktów. Dofinansowanie uzyskają osoby, według kolejności wynikającej z listy rankingowej począwszy od wniosków, które otrzymały **największą liczbę punktów do momentu wyczerpania przyznanego danego limitu środków PFRON**. W sytuacji gdy limit środków finansowych przekazany realizatorowi programu przez PFRON nie umożliwi udzielenia dofinansowania wszystkim wnioskodawcom z równorzędną oceną wniosku, o przyznaniu dofinansowania decyduje:

- a. stopień niepełnosprawności potencjalnego Beneficjenta pomocy, w ten sposób, że w pierwszej kolejności realizowane będą wnioski dotyczące osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,

a w dalszej kolejności, gdy reguła postępowania wyrażona w pkt. a) nie prowadzi do wyboru wniosku do dofinansowania,

- b. wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu wnioskodawcy, w ten sposób, że w pierwszej kolejności realizowane będą wnioski wnioskodawców, których dochód jest najniższy.

2. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

Udzielenie wsparcia osobie niepełnosprawnej w zakresie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, wymaga indywidualnego rozpoznania potrzeb osoby niepełnosprawnej **a wynikających tylko i wyłącznie z ograniczeń jakie niesie za sobą jej niepełnosprawność.** Przeprowadzona likwidacja powinna umożliwić lub w znacznym stopniu ułatwić niepełnosprawnemu wnioskodawcy wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem.

Wnioskodawca ubiegający się w danym roku o pomoc w ramach różnych form likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, w przypadku znacznego braku środków, może uzyskać dofinansowanie do jednej, wybranej przez siebie formy likwidacji bariery.

2.1. Likwidacja barier architektonicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

Barier architektoniczne definiowane są jako wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym.

W 2023r. realizacji w pierwszej kolejności podlegać będą wnioski dotyczące:

- a) przystosowania pomieszczenia łazienki, adaptacja pomieszczenia na potrzeby łazienki, następnie
- b) z zakresu umożliwienia osobie niepełnosprawnej swobodnego, samodzielnego dostępu do budynku mieszkalnego (wykonanie podjazdu, platforma schodowa itp.)

Pomoc w zakresie likwidacji barier architektonicznych kierowana jest do osób niepełnosprawnych:

- z dysfunkcją narządu ruchu (w stopniu znacznym i umiarkowanym) oraz
- z dysfunkcją narządu wzroku (w stopniu znacznym).

W oparciu o dwie wyszczególnione powyżej grupy osób niepełnosprawnych wypracowano Katalog rzeczowy sprzętów, urządzeń, materiałów i robót budowlanych, które mogą być dofinansowane ze środków PFRON w ramach likwidacji barier architektonicznych z uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności wnioskodawcy, który stanowi **Zał. Nr 2** do niniejszych kryteriów.

Kolejność wyboru wniosków do realizacji w 2023r.

Pierwszeństwo przy udzielaniu pomocy kierowane jest do dorosłych osób niepełnosprawnych oraz dzieci, które wcześniej, **nie korzystały z danej formy** wsparcia (nie ma tu zastosowania ogólne pojęcie likwidacja barier architektonicznych, pod uwagę brany jest dany zakres prac wyszczególniony w pkt. a) i b) powyżej), w tym:

- a) ze znacznym stopniem niepełnosprawności (oraz równoważnym) poruszające się na wózku inwalidzkim, lub z dysfunkcją narządu wzroku w stopniu znacznym, następnie
- b) ze znacznym stopniem niepełnosprawności (oraz równoważnym) poruszające się za pomocą kul łokciowych, balkoników itp.

w dalszej kolejności

- c) z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (oraz równoważnym) poruszające się na wózku inwalidzkim, następnie

d) z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (oraz równoważnym) poruszające się za pomocą kul łokciowych, balkoników itp.

Wnioski będą realizowane na bieżąco w oparciu o wypracowane kryterium wyboru wniosków na danym zadaniu, aż do wyczerpania środków.

Zgodnie z § 13 ust. 4 rozporządzenia wysokość dofinansowania ze środków PFRON **likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się** może być udzielana do 95% kosztów przedsięwzięcia nie więcej jednak niż do wysokości 15-krotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Wysokość dofinansowania ze środków PFRON do prac związanych z likwidacją barier architektonicznych zgodnie z rozporządzeniem będzie przyznawana do w wysokości 95% kosztów przedsięwzięcia ale nie więcej niż do wysokości **6.500zł.**

Ze względu na wciąż niestabilną sytuację epidemiologiczną w kraju w roku bieżącym kontynuowany będzie telefoniczny - ankietowy system weryfikacji wniosków oraz dokumentowanie stanu przed i po umowie finansowania w postaci zdjęć przesłanych mailem.

Określono następujące etapy postępowania:

I etap

- Wybór wniosku do realizacji następuje na podstawie analizy danych zawartych we wniosku oraz załączonych dokumentów w tym w szczególności informacji o stanie zdrowia wynikających z zaświadczenia lekarskiego.
- Wnioskodawca, którego wniosek został wstępnie pozytywnie zweryfikowany, zobowiązany zostaje do przesłania dokumentacji fotograficznej dotyczącej aktualnego stanu przedmiotu wniosku (tj. np. zdjęć aktualnego stanu pomieszczenia łazienki, zdjęć aktualnego stanu wejścia zewnętrznego do budynku).

II etap

Wnioski osób niepełnosprawnych wytypowanych do realizacji objęte zostaną ankietą telefoniczną, w trakcie której dokonana zostanie weryfikacja potrzeb Wnioskodawcy

III etap

Zawarcie umowy dofinansowania .

Druk ankiety stanowi **Zał. Nr 3** do niniejszych kryteriów.

Wizje lokalne w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej dokonywane będą losowo.

2.2. Dofinansowanie likwidacji barier technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

Barriere techniczne definiowane są jako przeszkody wynikające z braku zastosowania lub niedostosowania przedmiotów lub urządzeń w zakresie odpowiednim do rodzaju danej niepełnosprawności.

Pomoc kierowana jest do osób niepełnosprawnych posiadających **orzeczenie o stopniu niepełnosprawności w stopniu znacznym i umiarkowanym** (lub równoważne) **oraz niepełnosprawnych dzieci**, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności.

Zgodnie z § 13 ust. 4 rozporządzenia wysokość dofinansowania ze środków PFRON **likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się** może być udzielana do 95% kosztów przedsięwzięcia nie więcej jednak niż do wysokości 15-krotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Wysokość dofinansowania ze środków PFRON do **likwidacji barier technicznych** przyznawana będzie do wysokości 95% kosztów przedsięwzięcia nie więcej jednak niż do wysokości **3.000zł**.

W oparciu o zgłaszane dotychczas potrzeby w zakresie likwidacji barier technicznych wypracowano Wykaz przedmiotów objętych dofinansowaniem ze środków PFRON w ramach likwidacji barier technicznych, który stanowi **zał. Nr 4** do niniejszych kryteriów.

Wnioski będą realizowane na bieżąco w oparciu o wypracowane kryterium wyboru wniosków na danym zadaniu, aż do wyczerpania środków.

2.3. Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

Barier w komunikowaniu się definiowane są jako ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji.

Pomoc kierowana jest do osób niepełnosprawnych jeżeli istnieje uzasadniona potrzeba wynikająca z ich niepełnosprawności (potwierdzona stosownym zaświadczeniem lekarskim) w tym:

- dorosłych w wieku aktywności zawodowej posiadających orzeczenie **o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności** oraz **niepełnosprawnych dzieci**, u których ograniczenia w komunikowaniu się wynikają w szczególności z:
- dysfunkcji narządu słuchu, wzroku, ruchu (w tym dysfunkcje narządu ruchu wynikające ze schorzeń neurologicznych), chorób natury psychicznej, całościowych zaburzeń rozwojowych.

W przypadku wątpliwości co do stopnia ograniczenia uniemożliwiającego lub utrudniającego osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się z otoczeniem lub przekazywanie informacji, Wnioskodawca przedkłada zaświadczenie od lekarza specjalisty o specjalności właściwej co do schorzenia danej osoby niepełnosprawnej.

Kolejność wyboru wniosków do realizacji w 2023r.

W pierwszej kolejności w 2023r. dofinansowanie otrzymają:

- niepełnosprawne dzieci, młodzież ucząca się oraz osoby dorosłe – w wieku aktywności zawodowej, które do tej pory nie korzystały z takiej formy wsparcia.
w dalszej kolejności
- niepełnosprawne dzieci i młodzież ucząca się oraz osoby dorosłe – w wieku aktywności zawodowej, którzy pomoc w tym zakresie otrzymali w poprzednich latach ale minął 4 letni okres od udzielenia tej

pomocy (przepisy rozporządzenia dopuszczają ponowną pomoc w tym zakresie po upływie wymaganego okresu 3-letniego).

Wnioskodawca ubiegający się w danym roku w ramach likwidacji barier w komunikowaniu się o pomoc w dofinansowaniu do różnych przedmiotów, w przypadku znacznego braku środków, może uzyskać dofinansowanie do jednego, wybranego przez siebie przedmiotu.

Wnioski będą realizowane na bieżąco w oparciu o wypracowane kryterium wyboru wniosków na danym zadaniu, aż do wyczerpania środków.

Przy udzielaniu dofinansowania tut. Centrum każdorazowo bada celowość zakupu wnioskowanego przedmiotu.

Zgodnie z § 13 ust. 4 rozporządzenia wysokość dofinansowania ze środków PFRON **likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się** może być udzielana do 95% kosztów przedsięwzięcia nie więcej jednak niż do wysokości 15-krotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Wysokość dofinansowania ze środków PFRON do **likwidacji barier w komunikowaniu się** przyznawana będzie do wysokości 95% kosztów przedsięwzięcia nie więcej jednak niż do wysokości **2.500zł**.

W oparciu o zgłaszane dotychczas potrzeby w zakresie likwidacji barier w komunikowaniu się wypracowano Wykaz przedmiotów objętych dofinansowaniem ze środków PFRON w ramach likwidacji barier w komunikowaniu się, który stanowi **zał. Nr 5** do niniejszych kryteriów.

Mając na uwadze zasadę racjonalności wydatkowania środków PFRON dofinansowania w zakresie likwidacji barier w komunikowaniu się jak i technicznych ze środków PFRON wg. algorytmu, nie otrzymają osoby niepełnosprawne, które spełniają warunki uczestnictwa w pilotażowym programie „Aktywny samorząd”. Osoby spełniające wymogi uczestnictwa w programie „Aktywny samorząd” otrzymają wsparcie na warunkach programu.

3. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

3.1. Dla indywidualnych osób niepełnosprawnych

Pomoc kierowana jest do osób niepełnosprawnych (posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności w przypadku dzieci) stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, jeżeli zachodzi potrzeba prowadzenia rehabilitacji w warunkach domowych przy użyciu tego sprzętu – potwierdzona stosownym zaświadczeniem lekarza specjalisty.

Wnioski dotyczące zakupu **sprzętu rehabilitacyjnego** realizowane będą na bieżąco do wyczerpania limitu środków według kolejności wpływu wniosków na tym zadaniu.

Zgodnie z § 13 ust. 2 pkt. 1 rozporządzenia wysokość dofinansowania ze środków PFRON **sprzętu rehabilitacyjnego**, może być udzielana do wysokości 80% kosztów sprzętu nie więcej jednak niż do wysokości 5-krotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Wysokość dofinansowania ze środków PFRON do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego przyznawana będzie do wysokości 80% kosztów zakupu nie więcej jednak niż do wysokości **3.000zł**.

3.2. Dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność związaną z rehabilitacją osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej dwóch lat przed dniem złożenia wniosku.

Zgodnie z § 13 ust. 2 pkt. 1 rozporządzenia wysokość dofinansowania ze środków PFRON **sprzętu rehabilitacyjnego**, może być udzielana do wysokości 80% kosztów sprzętu nie więcej jednak niż do wysokości 5-krotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Wysokość dofinansowania ze środków PFRON do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego przyznawana będzie do wysokości 80% kosztów zakupu nie więcej jednak niż do wysokości **9.000zł**.

4. Dofinansowanie zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych

Zgodnie z § 13 ust. 2 pkt. 2 lit. b) rozporządzenia, wysokość dofinansowania ze środków PFRON przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, może być udzielana do wysokości 150% sumy kwoty limitu wyznaczonego przez ministra właściwego do spraw zdrowia oraz wymaganego udziału własnego osoby niepełnosprawnej w zakupie tych przedmiotów i środków, jeżeli cena zakupu jest wyższa niż ustalony limit.

Propozycja wsparcia osób niepełnosprawnych w zakresie zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych na 2023r. przedstawia się następująco:

- a. wnioski realizowane będą na bieżąco według kolejności wpływu wniosków do wyczerpania limitu środków.

Ponadto:

- b. dofinansowaniu podlegać będą faktury i rachunki wystawione i uregulowane przez Wnioskodawcę w 2022 roku - według kolejności wpływu wniosków do wyczerpania środków.
- c. dofinansowanie do zakupu pieluchomajtek, worków do zbiórki moczu i cewników – przedmiotów i środków pomocniczych, niezbędnych do bieżącego codziennego funkcjonowania osób niepełnosprawnych - obliczane będzie w wysokości **150%** sumy kwoty limitu cenowego ustalonego przez NFZ oraz wymaganego udziału własnego osoby niepełnosprawnej.
- d. dofinansowanie do zakupu innych przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych do wysokości **100%** sumy kwoty limitu cenowego ustalonego przez NFZ oraz wymaganego udziału własnego osoby niepełnosprawnej - pomniejszenie dofinansowania dotyczyć będzie osób dorosłych jak i dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

5. Postanowienia końcowe

- 5.1. Pozostałe zadania z zakresu rehabilitacji społecznej nie określone w niniejszych zasadach realizowane będą na podstawie wytycznych wynikających z zapisów ustawy oraz przepisów wykonawczych.
- 5.2. W przypadku śmierci Wnioskodawcy złożony wniosek /w odniesieniu do każdego z realizowanych zadań/ nie podlega dalszemu rozpatrzeniu.
- 5.3. W przypadku śmierci Wnioskodawcy po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku / w odniesieniu do każdego z realizowanych zadań/, środki finansowe nie są wypłacane. Do rozpatrzenia przyjmuje się kolejny oczekujący wniosek.